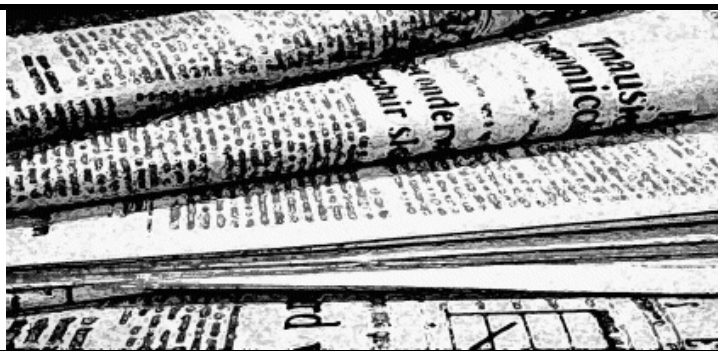

Nationale Bank van België

Perscommuniqué
Brussel, 15 december 2003

RESULTATEN VAN DE NIET-FINANCIËLE VENNOOTSCHAPPEN IN 2002

(Artikel gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift van het 9e jaar, IV- 2003)

Traditioneel bestudeert het Economisch Tijdschrift van het 4e kwartaal het verloop van de resultaten van de niet-financiële vennootschappen in België. Die analyse berust op de jaarrekeningen die de vennootschappen bij de Balanscentrale moeten neerleggen.

Aangezien op het ogenblik van de analyse nog niet alle rekeningen voor 2002 beschikbaar waren, moesten de resultaten worden geëxtrapoleerd op basis van een constant staal dat bestaat uit 126.836 ondernemingen, of 55,4 pct. van alle in 2001 geregistreerde niet-financiële vennootschappen. Met een balanstotaal van 696,2 miljard euro omvat dat constante staal bijna 90 pct. van het totaal van 2001 en is het derhalve veel representatiever dan bij de voorgaande analyses. Die grotere representativiteit is toe te schrijven aan de inwerkingtreding van de programmawet van 8 april 2003 die administratieve boetes oplegt voor de te laat neergelegde jaarrekeningen die werden afgesloten vanaf 31 december 2002.

De voornaamste resultaten van de analyse luiden als volgt :

- De toegevoegde waarde van de niet-financiële vennootschappen bereikte in 2002 125,5 miljard euro, dat is een stijging met 1,8 pct. ten opzichte van 2001, een heel wat lagere groei dan de in 2000 opgetekende 7,6 pct.
- Het nettobedrijfsresultaat liep terug met 2,7 pct., doordat de personeelskosten toenemen met 4,2 pct.

Die resultaten passen in een conjunctuurklimaat dat wordt gekenmerkt door een uitzonderlijk grote onzekerheid, onder meer als gevolg van de beurscorrectie en het vooruitzicht op een oorlog in Irak; die beide gebeurtenissen bleven namelijk wegen op het vertrouwen van ondernemers en consumenten.

Naast het verloop van de toegevoegde waarde en het nettobedrijfsresultaat verdienen bepaalde ontwikkelingen bijzondere aandacht :

- De vergelijking van de resultaten van de niet-financiële vennootschappen volgens hun bedrijfsgrootte geeft geen noemenswaardig verschil in nettobedrijfsresultaat aan. Daarentegen zijn de financiële resultaten structureel positief voor de grote ondernemingen en negatief voor de kleine. Er zijn twee redenen voor dat verschil. Enerzijds hebben de grote ondernemingen op de actiefzijde meer financiële vaste activa, wat hogere

inkomsten uit participaties oplevert. Anderzijds zijn de schuldenlasten relatief zwaarder voor de kleine ondernemingen (7,8 pct. in 2002, tegen 5,2 pct. voor de grote ondernemingen), omdat ze een beroep doen op duurdere kredietvormen en een hoger risico inhouden voor hun kredietverstrekkers.

- Het verloop van de mediaan van enkele financiële ratio's geeft diverse tendensen te zien :
 - een gestage groei van de toegevoegde waarde per personeelslid over de periode 1994-2002;
 - een daling van het rendement van het eigen vermogen voor het tweede opeenvolgende jaar, zowel voor de grote ondernemingen als voor de kleine;
 - een verbetering van de liquiditeit in ruime zin ten opzichte van 2001;
 - een iets tragere voorraadrotatie in de grote ondernemingen in 2002;
 - een grotere liquiditeit van de handelsvorderingen in de kleine ondernemingen in 2002;
 - een daling van de liquiditeit van de handelsschulden, zowel in de grote als in de kleine ondernemingen;
 - de solvabiliteit neemt in totaal toe;
 - een vrij sterke afname van de investeringen.

Uit de analyse van de financiële gezondheid van de verschillende bedrijfstakken in 2002 blijkt het volgende :

- De winning van delfstoffen en de verhuur en handel in onroerende goederen waren de branches met de hoogste toegevoegde waarde per werknemer.
- De aandeelhouders van de bedrijfstakken post en telecommunicatie, energie en water, en diensten aan ondernemingen genoten het hoogste rendement van het eigen vermogen. In alle branches behalve energie en water liet ten minste 25 pct. van de vennootschappen een negatieve rentabiliteit van het eigen vermogen optekenen.
- De liquiditeitsratio in ruime zin was in 2002 lager dan één bij ruim 50 pct. van de vennootschappen uit de horeca en het vastgoed.
- In de branche post en telecommunicatie was de voorraadrotatie in 2002 het kleinst.
- Het aantal dagen klantenkrediet was vrij gering in de horeca en de kleinhandel.
- Veel branches boden hun cliënteel betere betalingsfaciliteiten dan zij zelf ontvingen van hun leveranciers. Dat was vooral het geval in de diensten aan ondernemingen en in de bedrijfstak post en telecommunicatie.
- De horeca is de branche met de laagste solvabiliteit. Ruim een vierde van de vennootschappen van die bedrijfstak had in 2002 een negatief eigen vermogen, als gevolg van overgedragen verliezen.
- De investeringsratio's bleven het hoogst in de post en telecommunicatie alsook in het vervoer, al zijn ze in 2002 fors teruggelopen.